

NOTAT

Til: **Regionsrådet**

Sagsnr.: 13011338

Dato: 31. marts 2014

Bilag 2

Notat om henvendelser fra 5 kommuner, 1 forsyningselskab og 1 borger med administrationens kommentarer hertil.

Frederiksberg Kommune har noteret sig, at regionens indsats på Frederiksberg fortsat er meget begrænset trods det faktum, at

- Hele kommunen ligger i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand A/S med indvinding af grundvand til drikkevandsproduktion på 2,5 mio. m³ grundvand årligt
- Hele kommunen er udpeget som et område med særlige drikkevandsinteresser eller et område med drikkevandinteresser
- Der er meget følsom anvendes i kommunen (Danmarks tættest befolkede kommune)

Det er Frederiksberg Kommunes opfattelse, at det er i fælles interesse, at det offentlige aktivitetsniveau på Frederiksberg væsentligt forøges med henblik på en bedre beskyttelse af grundvandsressourcen og arealanvendelsen.

Frederiksberg Kommune anser vandindvindingen på Frederiksberg for at være af regional betydning. Endvidere viser grundvandsmodelberegninger, at et stop i indvindingen på Frederiksberg vil føre til stigninger i grundvandsspejlet centralt på Frederiksberg på op til 8-16 meter, hvilket vurderes at kunne få negative konsekvenser for bygninger i både Frederiksberg og Københavns kommuner (vand i kældre).

Frederiksberg Kommune henviser til møde afholdt i regionen 20. december 2013, hvor regionen gav status over regionens offentlige indsats på jordforureningsområdet – med fokus på Frederiksberg Kommune. Det er kommunens opfattelse, at parterne er interesserede i at styrke samarbejdet og udnytte hinandens viden til at skabe synergi i indsatsen på området. Kommunen konstaterer desværre, at mødet ikke umiddelbart har resulteret i at indsatsen på Frederiksberg øges i 2014 eller nærmeste år.

Frederiksberg Kommune opfordrer derfor regionen til at øge den offentlige undersøgelses- og afværgeindsats på jordforureningsområdet i Frederiksberg

Kommune og i indvindingsoplandet til Frederiksberg Vand A/S. Kommunen peger især på, at der er et stort behov for at optimere afværgetiltagene på Howitzvej/Solbjergvej og Kronprinsessevej, da forureningerne udgør en trussel for flere indvindingsboringer. Frederiksberg Kommune anmoder derfor regionen om at prioritere denne opgave i 2014.

Frederiksberg Kommune deltager gerne i et tættere samarbejde om indsatsen på Frederiksberg og vil fortsat løbende holde regionen orienteret om kommunens indsats på området.

Administrationen foreslår, at kommunen svares at Region Hovedstaden har forståelse for, at Frederiksberg Kommune er bekymret over, at Region Hovedstaden kun i mindre grad har gang i en indsats overfor jord- og grundvandsforurening i Frederiksberg Kommune.

Som regionen tidligere har svaret Frederiksberg Kommune, er regionen på grund af opgavens omfang nødsaget til at prioritere sin indsats med at undersøge og afværge jord- og grundvandsforureninger og lægge indsatsen først, der hvor det vurderes at der kommer mest rent grundvand af god kvalitet ud af indsatsen.

Regionen mener derfor fortsat, at det er væsentligt at prioritere V1 og V2 kortlægning i nogle områder med drikkevandsinteresser (kommunerne vest for København) højere end kortlægningen i Frederiksberg (og København). Dels er der i disse kommuner områder med større grundvandsressourcer af god kvalitet og dels er der forventeligt færre forurenede grunde i indvindingsoplandene. Det er derfor regionens vurdering, at der kan reddes mere grundvand for pengene i områderne med drikkevandsinteresser i vestegnen end i Frederiksberg og København.

På møde afholdt i december 2013 med deltagelse af Frederiksberg Kommune, Frederiksberg forsyning og Region Hovedstaden, var der enighed om fremadrettet at have en tættere dialog og indgå i samarbejde om en fælles indsats vedrørende drikkevandsforsyningen på Frederiksberg.

I første omgang vil regionen vende tilbage i forbindelse med planlagt udarbejdelse af strategi for forureningskortlægning på Frederiksberg og i København. Det forventes at ske i forbindelse med, at regionen udarbejder en ny strategisk handleplan for jordforureningsområdet som forventes at ske i 2014. Denne kommende strategiske handleplan skal rumme en balance mellem befolkningstætheden, de mange forureningskilder og regionens øvrige indsats med at sikre drikkevand og overfladevand. Som udgangspunkt forudsætter regionen at have et samlet billede over forureningskilder, før der udføres en undersøgelses- og evt. afværgeindsats over for enkelt kilder.

Region Hovedstaden medvirker gerne fremadrettet i en tættere dialog og koordinering af kommunens, forsyningens og regionens aktiviteter af betydning for vandsforsyningen på Frederiksberg.

Frederikssund Kommune gør opmærksom på af en nylig gennemført forureningsundersøgelse, (Kongshøjparken 14 og 15), hvor der under to beboelsesejendomme er konstateret forurening med flygtige stoffer (benzen og totalkulbrinter) i poreluften i koncentrationer der er højere end 100 gange Miljøstyrelsens afdampningskriterier og i en anden beboelsesejendom er der olielugt i stuen. Kommunen har varslet afgørelse om ikke-påbud i sagen. Under forudsætning af at den endelige afgørelse bliver som varslet, henstiller kommunen til at sagen snarest muligt tages med i regionens prioriterede offentlige indsats på jordforureningsområdet af hensyn til indeklimaet for beboerne, samt dagplejebørn i ejendommene.

Administrationen foreslår, at kommunen svares, at regionen har modtaget den endelige afgørelse om ikke-påbud, og at forureningen derfor er omfattet af offentlig indsats efter jordforureningsloven. Da forureningen kan udgøre et problem i forhold til indeklimaet i boligerne, brugen af haverne og grundvandet indgår forureningen i den pulje af forurenede grunde, som regionen prioriterer højest i forhold til nærmere undersøgelse og eventuel oprensning i forhold til menneskers sundhed og drikkevandet.

Der findes imidlertid mange forureninger med benzen og oliestoffer, hvor det er vurderet at de kan udgøre en risiko for indeklimaet i boliger. Regionen prioriterer sin indsats i forhold til indeklimaet således, at de forureninger som udgør den største risiko håndteres først. På nuværende tidspunkt er der ca. 10 lokaliteter, hvor forureningen er vurderet til at udgøre en større risiko end den aktuelle forurening og ca. 100 lokaliteter hvor forureningsniveauet er vurderet på samme niveau som den aktuelle. Ved forureninger indenfor samme niveau prioriterer regionen sin indsats i forhold til kortlægningstidspunktet, så de forureninger, der har været kortlagt længst tid, undersøges først.

Gladsaxe Kommune konstaterer, at lokaliteterne 159-00186 Brudelysvej 1 og 159-00250 Krogshøjvej 36 fortsat er prioriteret til videregående undersøgelser inden for de nærmeste år, men beklager, at Gladsaxe Kommune fortsat ikke er højere prioriteret på trods af, at der indvindes drikkevand under næsten hele kommunen.

Kommunen gør opmærksom på, at denne det forgangne år har udarbejdet indsatsplan for grundvandsbeskyttelse og i den sammenhæng har været i god dialog med regionen omkring den offentlige indsats på jordforureningsområder i Gladsaxe Kommune.

Kommunen er bekendt med regionens strategi i forhold til at færdiggøre kortlægningen og lave en samlet risikovurdering og omkostningsanalyse, før videregående indsats igangsættes. Kommunen gør dog opmærksom på tre lokaliteter, hvorfra der er estimeret høje forureningsfluxe og hvor forureningerne ikke opfanges af de eksisterende afværgeoppumpninger i kommunen. Kommunen mener derfor, at disse tre lokaliteter bør prioriteres til yderligere undersøgelser/indsats.

Endelig anmoder kommunen om at modtage kopi af afrapporteringerne fra de overvågningsboringer, der er monitoreret eller revurderet indenfor de seneste år.

Administrationen foreslår, at kommunen svares, at de indledende kortlægningsundersøgelser fortsat forventes at kunne afsluttes i 2017. Når dette omfattende kortlægningsarbejde er afsluttet, forventer regionen at udarbejde en opdateret risikovurdering og en samlet omkostningsanalyse af den videregående indsats i indvindingsoplandene i kommunen.

Regionens prioritering af den videregående undersøgelses- og oprensingsindsats i Gladsaxe Kommune afventer således udfaldet af den samlede økonomiske analyse af omfanget af den nødvendige beskyttelsesindsats i oplandene i kommune. Det sker for bedst muligt at sikre at regionens midler til undersøgelses- og afværgeindsats anvendes bedst muligt på velbelyst grundlag af risiko og omkostning.

Mht. afrapporteringer af resultater fra monitorerede/revurderede overvågningsboringer vil kommunen hvis de ikke allerede er modtaget, få dem tilsendt når de ligger i endelige udgaver.

Herlev Kommune konstaterer, at der i Herlev Kommune er 139 kortlagte ejendomme hvoraf Tornerosevej 58, Herlev Hovedgade 15-17 og Knapholm 10 er blandt de 56 forureninger i regionen, der er dyrest af oprense.

Kommunen anfører, at selv om forureningen på Herlev Hovedgade 15-17 og Tornerosevej 58 har været kendt i mange år, er der endnu ikke igangsat en oprydning, og at den manglende indsats har medført, at forureningen har spredt sig og betydet at Kildeplads XIII har måttet lukke vandboringerne på den sydlige del.

Kommunen gør opmærksom på at lukningen af vandindvindingen har resulteret i stigende grundvand i området og at de økonomiske konsekvenser af grundvandsstigningen er opgjort til 125 mio. kr. (risiko for skader på boliger med kælder, kloaknettet og veje i den sydlige del af Herlev).

Kommunen finder, at de og dens borgere vil blive påført en økonomisk udgift, som langt overstiger de udgifter en oprensning af grundvandet til drikkevandskvalitet vil koste.

Kommunen slutter med at skrive, tilsvarende de foregående år, at det er Herlev Kommunes opfattelse at regionens indsats er utilstrækkelig og slet ikke står mål med problemernes omfang.

Administrationen foreslår, at Herlev Kommune svares, at regionen først vil begynde at prioritere yderligere videregående indsats i indvindingsoplandene i Herlev Kommune når regionen er færdig med at kortlægge muligt forurenende lokaliteter i Herlev Kommune. De indledende kortlægningsundersøgelser forventes at kunne afsluttes i

2017. Når det omfattende kortlægningsarbejde er afsluttet, forventer regionen efterfølgende at udarbejde en opdateret risikovurdering og en samlet omkostningsanalyse af den videregående indsats i indvindingsoplandene i kommunen.

Regionens prioritering af den videregående undersøgelses- og oprensningsindsats i Herlev Kommune afventer, således udfaldet at den samlede økonomisk analyse af omfanget af den nødvendige beskyttelsesindsats i oplandene i kommune. Det sker for bedst muligt at sikre at de begrænsede midler der fra statens side er tildelt regionerne til den offentlige indsats i forhold til Jordforureningsloven anvendes bedst muligt på baggrund af velbelyst risiko og omkostning.

Før der foreligger en overordnet samlet vurdering af risiko og omkostning er det således regionens prioritering, at der ikke vil blive igangsat nye indsats på lokaliteter i indvindingsoplandene i Herlev Kommune.

Regionen har forståelse for dilemmaet vedrørende vandstigning som følge af nedsat vandindvinding. Det er imidlertid ikke et aspekt, som regionen vurderer indgår i prioriteringen af den offentlige indsats i henhold til Jordforureningsloven.

Lyngby-Taarbæk Kommune skriver, at denne har gennemgået punktkilderne i de tre indvindingsoplande, som ligger indenfor kommunens grænser (Dybendals, Lyngbys og Ermelundens oplande) og at denne derved er blevet opmærksom på en række ejendomme og forhold, som kommunen vil gøre regionen opmærksom på i forhold til regionens offentlige indsats.

Kommunen har medsendt en liste med 5 ejendomme, hvor denne mener, der bør prioriteres indsats grundet væsentlig risiko overfor drikkevand eller hvor kommunen mener, at de hidtidige undersøgelser er mangelfulde. Kommunen vedlægger endvidere en liste med 4 ejendomme, hvor naboejendomme til disse ejendomme, hvor der er planlagt en indsats, derfor nemt kunne inkluderes i den allerede planlagte indsats.

Administrationen foreslår, at Lyngby-Taarbæk Kommune svares, at regionen takker for kommunens bemærkninger vedrørende en lang række konkrete punktkilder indenfor flere af indvindingsoplandene i Lyngby-Taarbæk Kommune. Regionen prioriterer i 2014 og 2015 at få undersøgt alle resterende punktkilder forurenet med særlig grundvandskritiske stoffer (chlorerede opløsningsmidler) i oplandet til Dybendal Vandværk. Regionen foreslår, at der holdes et teknikermøde mellem kommunen og regionen, hvor de aktuelle lokaliteter drøftes. Herunder om kommunen i forbindelse med udarbejdelse af indsatsplaner for bl.a. Dybendal indvindingsopland, er stødt på oplysninger, regionen bør være opmærksom på.

Forsyning Helsingør A/S skriver, at det er af stor betydning for Forsyning Helsingør A/S at de forureninger, som er konstateret i Forsyning Helsingør A/S indvindingsopland, får en høj prioritering hos regionen.

Forsyning Helsingør A/S har i 2013 udarbejdet en strategiplan for Forsyning Helsingør A/S, og det er vedtaget at bruge 80 mio. kr. til at gennemføre den fremtidige strategi. Det er imidlertid forudsat, at Forsyning Helsingør A/S kan bruge alle sine vandindvindingsboringer og yderligere placere en ny boring. Der er ikke mulighed for at forsyne Forsyning Helsingør A/S med nødforsyning fra andre forsyninger eller vandværker. Forsyning Helsingør A/S er derfor afhængig af at være selvforsynende. Helsingør Kommune har udarbejdet en grundvandsmodel som viser, at Forsyning Helsingør A/S skal sprede indvindingen over alle Forsyning Helsingør A/S kildepladser, for ikke at tiltrække forurenede råvand og for ikke at overudnytte vandressourcen.

Forsyning Helsingør A/S nævner især Skibstrup Losseplads i indvindingsoplandet til Hellebæk Vandværks boringer. At Solbakken vandværks boringer er truet af forureningerne fra Kingosvej 14 og Gefionvej 45 A-E. At Espergærde Vandværks boringer er potentielt truet af en række forureninger fra Kvistgård Industriområde herunder den kraftige forening med TCE fra Egeskovvej 18.

Forsyning Helsingør A/S anfører, at Forsyning Helsingør A/S investeringer i de nærmeste år bygger på den forudsætning, at der bliver taget hånd om forureningerne i Forsyning Helsingør A/S indvindingsopland.

Administrationen foreslår, at Forsyning Helsingør A/S svares, at regionen allerede har gang i videregående forureningsundersøgelser på Kingosvej 14, Gefionvej 45 A-E og Egeskovvej 18. Hvor højt det prioriteres at igangsætte afværgeforanstaltninger overfor de konstaterede forureninger på Kingosvej 14 og Gefionvej 45 A-E afhænger af udfaldet af de risikovurderinger, der laves som afslutning på undersøgelserne. På Egeskovvej 18 er forureningsundersøgelserne afrapporteret. På baggrund af risikovurderingen har regionen prioriteret at gå videre med at få projekteret og etableret afværgetiltag overfor den konstaterede grundvandsforurening.

Indsats overfor øvrige punktkilder i indvindingsoplandene til Forsyning Helsingørs vandforsyningsboringer indgår fortsat i regionens samlede prioritering af indsats i regionen.

Jette Eichel undrer sig over, at puljen til oprensning af allerede konstateret forurening er langt under halvdelen af den samlede pulje, da det har en meget betydelig effekt på privatøkonomien når en grund findes forurenede. Jette Eichel finder det særdeles uhensigtsmæssigt, at regionen fortsætter med at gøre køen til oprensning længere og længere og sætter spørgsmålstegn ved, for hvis skyld det gøres. Miljøet får det ikke bedre af at stå på venteliste, hvorimod den ramte del af befolkningen atter ville kunne betale ejendomsskatter uden nedslag for forurening, hvis der kom større indsats for oprensningen af de allerede afdækkede forurenede arealer. Jette Eichel ønsker at få en uddybende forklaring på den valgte fordeling og en begrundelse for den lange ventetid på en oprensning.

Administrationen foreslår, at Jette Eichel svares at regionens budget til jordforureningsområdet som udgangspunkt er bestemt af bloktilskud fra staten. Regionsrådet har herudover i flere års prioriteret at flytte midler fra regional udvikling til jordforureningsområdet både for at øge oprydningsindsatsen men også for at øge kortlægningsindsatsen, så denne kan afsluttes hurtigere.

I forhold til det årlige budget til jordforureningsområdet på ca. 150 mio. kr. er det i 2014 afsatte budget til oprensninger og de undersøgelser, der er nødvendige for at afklare oprensningens omfang, ca. 70 mio.kr., samt yderligere ca. 20 mio. kr. til drift af oprensninger.

Hovedparten af Regionens budget til undersøgelser og afværge overfor forurening bruges på grundvandsstruende forureninger og resten bruges til undersøgelse og afværge i forhold til afdampning fra jordforurening til indeklimaet i boliger.

Regionens undersøgelses- og oprydningsindsats i forhold til grundvandsbeskyttelsen sker for at sikre tilstrækkeligt med uforurenet grundvand til dækning af befolkningens nuværende og fremtidige drikkevandsbehov. Desuden skal regionen sikre, at forurening ikke damper ind i boliger eller børneinstitutioner og derved indebærer en sundhedsrisiko for mennesker. Forurenede grunde, hvor kontakten med jorden udgør en risiko, prioriteres lavere. Begrundelsen herfor er, at mennesker der bor i en bolig, hvor forureningen udelukkende er et problem ved kontakt, kan rådgives om at iagttage simple forholdsregler og dermed mindske en evt. forureningspåvirkning betydeligt, Som f.eks. håndvask efter kontakt med jorden.

For at kunne foretage den rigtige prioritering af regionens oprensningsindsats især i forhold til grundvandet, er det væsentligt at kende alle forureninger, der kan true grundvandet indenfor et område, hvor et vandværk indvinder sit drikkevand. Ellers risikerer man, at vandindvindingen alligevel må lukke fordi en endnu ikke opdaget og kortlagt forurening ender i vandværksboringen, selv om regionen har ryddet den kendte forening op.

Derfor er det vigtigt at regionen også prioriterer at blive færdig med forureningskortlægningen inden for en overskuelig tidshorisont, så vi kan få et samlet overblik over alle truslerne overfor vandindvindingerne i regionen.

Kortlægning af en ejendom medfører en række gener og ulemper for den grundejer, der tilfældigvis ejer grunden på kortlægningstidspunktet. Men forureningen er der uanset om den er kortlagt eller ej. Derfor vil udsættelse af kortlægningstidspunktet kun betyde, at det er den næste grundejer eller næste igen, som står med generne. I perioden frem til forureningen bliver opdaget, kunne grundejerne, hvis de havde kendt til forureningen, ved iagttagelse af simple forholdsregler have mindsket evt. påvirkninger fra forureningen.

Forureningskortlægningen sker også for at sikre, at der er viden om at et område er forurenet. Herved kan det sikres, at forureningen ikke uforvarende flyttes til andet sted i forbindelse med jordarbejder. Ligeledes kan det sikres, at man ved eventuel ændring af arealanvendelsen på den forurenede grund i forbindelse med planlægningen af ændringerne (f.eks. et byggeprojekt) kan tilrettelægge det nye byggeri, så en evt. forureningspåvirkning nedbringes til et acceptabelt niveau. Det er meget nemmere og billigere at forebygge påvirkning fra jordforurening i forbindelse med et byggeprojekt i forhold til, at man efterfølgende opdager at en jordforurening udgør en risiko i forhold til den nye arealanvendelse og at man så efterfølgende skal ind og sikre den nye arealanvendelse. Det er både besværligt, kompliceret, dyrt og forbundet med mange gener, når der etableres afværgeforanstaltninger overfor indeklimapåvirkning i eksisterende boliger.

Til orientering medsendes en kopi af regionens Strategi for jordforurening fra 2007, hvor håndtering og prioritering af jordforureningsområdet er nærmere beskrevet.